Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/2983

2025 5 27

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Gairės dėl atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimo pramonės ir transporto sektoriuose tikslų, nustatytų Direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2023/2413, 22a, 22b ir 25 straipsniuose

(C/2025/2983)

Turinys

Puslapis

1. Įvadas 2
2. 22a straipsnyje nustatyto AINKK tikslo taikymo sritis 3
3. AINKK tikslo santykis su 3 straipsnyje nustatytu bendruoju ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslu 7
4. 22b straipsnis 8
5. 25 straipsnyje nustatytas AINKK tikslas 8

1. **Įvadas**

2023 m. lapkričio 20 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413 ([1]), kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 ([2]). Šia iš dalies keičiančia direktyva padaryti teisės aktų sistemos, kuria reglamentuojama atsinaujinančiųjų išteklių energija iki 2030 m. ir vėliau, pakeitimai. Šiose gairėse daromos nuorodos į naujausią Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos su pakeitimais, padarytais 2023 m., redakciją (toliau – peržiūrėta AIED arba Direktyva).

Peržiūrėta AIED yra vienas iš pagrindų siekiant pagal Europos žaliąjį kursą ir planą „REPowerEU“ įgyvendinti Sąjungos užmojus kovoti su klimato kaita ir sumažinti Sąjungos energetinę priklausomybę nuo Rusijos. Ja labai padidintas su atsinaujinančiųjų išteklių energija susijusių užmojų lygis: ne tik nuo 32 % iki 42,5 % padidintas privalomas Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo tikslas, kurį reikia bendromis jėgomis pasiekti iki 2030 m. (tikimasi pasiekti dar daugiau, 45 %), bet ir papildyti bei padidinti su atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais susiję daliniai tikslai, kuriuos reikia pasiekti įvairiuose sektoriuose, įskaitant pramonę.

Pramonei tenka apie 25 % Sąjungoje suvartojamos energijos ([3]) ir joje suvartojama daugiausia iškastinio kuro (ypač šildymo ir vėsinimo reikmėms). Be to, iškastinis kuras naudojamas kaip žaliava gaminant pramonės gaminius, kaip antai trąšas, chemines medžiagas ar plieną. Atsižvelgiant į didelę pramonei tenkančią Sąjungoje suvartojamos energijos dalį, reikia visoje Sąjungoje labai padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos skverbtį šiame sektoriuje, kad Sąjungos tikslai dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos būtų pasiekti. Be to, nuo šiandien priimamų pramonės investicijų sprendimų priklausys būsimi pramonės procesai ir energijos galimybės, kurias pramonė gali apsvarstyti, todėl svarbu, kad tie investiciniai sprendimai būtų perspektyvūs ir leistų išvengti neišnaudojamo turto atsiradimo (peržiūrėtos AIED 59 konstatuojamoji dalis).

Peržiūrėtoje AIED yra dvi konkrečios nuostatos (22a ir 22b straipsniai), kuriomis siekiama pramonės sektoriuje integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Joje valstybėms narėms teikiama paskatų ir nustatoma įpareigojimų siekiant užtikrinti, kad jų pramonėje, užuot naudojus iškastinį kurą, būtų galima pereiti prie gamybos procesų, kuriems būtų naudojama atsinaujinančiųjų išteklių energija, pavyzdžiui, atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras (toliau – AINKK), kaip kuras arba kaip žaliava. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad peržiūrėtos AIED 2 straipsnio 36 punkte pateikta nauja AINKK apibrėžtis, apimanti visus AINKK naudojimo būdus, o ne vien AINKK naudojimą transporto degalams, kaip buvo ankstesnėje 2018 m. AIED pateiktoje apibrėžtyje.

Be orientacinio tikslo padidinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį pramonės sektoriuje, 22a straipsnyje nustatytas valstybių narių įpareigojimas užtikrinti, kad jų pramonės sektoriuje būtų AINKK iš dalies pakeistas analogiškas iškastinis kuras, naudojamas galutinės energijos ir ne energetikos tikslais. Šiuo įpareigojimu siekiama skatinti plėtoti AINKK naudojimo pramoninėms reikmėms rinką – tai yra būtina, nes šiuo metu AINKK yra brangesnis nei analogiškas iškastinis kuras ir mažai tikėtina, kad jis būtų gaminamas ir parduodamas vien rinkos sąlygomis be reguliavimo intervencijos. Peržiūrėtoje AIED numatyta galimybė sumažinti valstybės narės tikslą dėl AINKK, jei bus įvykdytos 22b straipsnyje nustatytos sąlygos.

Bendrasis nuostatų, būtinų tam, kad būtų laikomasi peržiūrėtos AIED, įskaitant jos 22a ir 22b straipsnius, perkėlimo į nacionalinę teisę terminas yra 2025 m. gegužės 21 d.

Direktyvoje taip pat nustatyti privalomi tikslai transporto sektoriuje. Turi būti ne tik pasiekti bendrieji tikslai – 29 % atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis transporto sektoriuje arba transporto degalų taršos intensyvumo sumažinimas 14,5 % iki 2030 m. – bet ir įvykdytas reikalavimas valstybėms narėms padidinti AINKK dalį iki bent 1 %. AINKK taip pat įtraukiamas siekiant tikslo, kad bendra AINKK ir pažangiųjų biodegalų dalis siektų 5,5 %. Direktyvoje taip pat nustatytos taisyklės, kaip AINKK įtraukiamas siekiant tikslų ir kaip valstybės narės turėtų skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą transportui, nustatydamos įpareigojimą degalų tiekėjams.

Šis pranešimas yra tik rekomendacinis dokumentas, skirtas padėti perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti peržiūrėtą AIED. Jame nepateikiama aiškinimo kitų teisės aktų kontekste.

([1]) 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652, (OL L, 2023/2413, 2023 10 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([2]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

([3]) Sudėjus galutinės energijos suvartojimą ir kuro suvartojimą ne energetikos reikmėms, ši dalis viršija 30 %.

Teisinę galią turi tik paties ES teisės akto tekstas. Bet koks autoritetingas teisės normų aiškinimas turi būti pagrįstas pačios direktyvos tekstu ir tiesiogiai grindžiamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimais.

2. **22a straipsnyje nustatyto AINKK tikslo taikymo sritis**

Peržiūrėtos AIED 22a straipsnyje nustatyta, kad „[v]alstybės narės užtikrina, kad atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, įnašas pramonės sektoriuje sudarytų bent 42 % vandenilio ne vėliau kaip 2030 m. ir 60 % ne vėliau kaip 2035 m.“.

Dėl 22a straipsnyje nustatyto naujo privalomo AINKK naudojimo pramonėje tikslo taikymo srities tolesniuose poskirsniuose paaiškintos šios sąvokos: i) pramonės samprata (2.1 skirsnis), ii) AINKK tikslo adresatai (2.2 skirsnis), iii) skaitiklio apskaičiavimas (2.3 skirsnis) ir iv) vardiklio apskaičiavimas siekiant laikytis tikslo (2.4 skirsnis).

2.1. *Pramonės apibrėžtis*

Peržiūrėtos AIED 2 straipsnio 18a punkte pramonė apibrėžta kaip „įmonės ir gaminiai, priskiriami Statistinio ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (NACE 2 red.), nustatyto Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1893/2006 ([4]), B, C ir F sekcijoms ir J sekcijos 63 skyriui“.

B, C ir F sekcijos atitinkamai yra „Kasyba ir karjerų eksploatavimas“, „Apdirbamoji gamyba“ ir „Statyba“. J sekcijos 63 skyrius apima informacinių paslaugų veiklą. Iš šios veiklos rūšių daugiausia energijos suvartojama vykdant duomenų centrų veiklą, todėl tai yra vienas svarbiausių sektorių siekiant 22a straipsnyje nustatyto orientacinio tikslo. Pramonės apibrėžtis pagal peržiūrėtos AIED 2 straipsnio 18a punktą yra platesnė nei Eurostato galutinės energijos vartojimo pramonėje gairių taikymo sritis, nes apima ir J sekcijos 63 skyrių, kurio neapima Eurostato gairės dėl pranešimo apie energijos suvartojimą pagal pramonės šakas. Pagal Eurostato gaires yra privaloma pranešti apie energijos suvartojimą pramonėje pagal B, C ir F sekcijas (o apie suvartojimą pagal 41, 42 ir 43 skyrius galima pranešti savanoriškai) ([5]). Gairės dėl galutinės energijos suvartojimo paslaugų sektoriuje ([6]) apima privalomą pranešimą apie galutinės energijos suvartojimą duomenų centruose. Su nafta ir dujomis susijusios statistikos gairėse reikalaujama rinkti duomenis apie naftos ir dujų naudojimą pramonėje ne energetikos tikslu ([7]).

Perdirbimo gamyklos įeina į pramonės apibrėžtį (NACE 2 red. C sekcijoje). Tačiau jos turi ypatingą statusą, susijusį su AINKK vartojimu ir su tuo, kaip AINKK įtraukiamas į įvairius peržiūrėtos AIED tikslus, t. y. atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo pramonės ir transporto sektoriuose didinimo tikslus, nustatytus peržiūrėtos AIED 22a ir 25 straipsniuose. Didžioji dalis perdirbimo gamyklose pagaminto kuro naudojama kaip transporto degalai, todėl jis įtraukiamas į tikslus didinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą transporto sektoriuje. Vis dėlto yra ir tokių perdirbimo gamyklų, kuriose gaminamas elektros energijos gamybai naudojamas kuras (t. y. mazutas), chemijos pramonei skirti naftos produktai ir net kietosios medžiagos (pvz., koksas), naudojamos aliuminio, plieno ar trąšų gamyboje. Be to, keli perdirbimo gamyklų produktai naudojami ir kaip transporto degalai, ir kaip pramoniniai gaminiai: pavyzdžiui, MTBE (metil-*tret*-butilo eteris) ir metanolis.

Vandenilio suvartojimas perdirbimo gamyklos lygmeniu turėtų būti paskirstomas pagal visus įvairius naudojant vandenilį proceso pabaigoje gautus produktus, energinės vertės pagrindu, taip pat metiniu pagrindu perdirbimo gamyklos lygmeniu. Prieš tai turėtų būti išskaičiuotas vandenilis, kuris pagaminamas kaip šalutinis produktas ir suvartojamas perdirbimo gamykloje. Jei perdirbimo gamykloje neaišku, ar tam tikras produktas naudojamas transporto sektoriuje, ar kaip pramoninis gaminys, valstybės narės produktų, kurie naudojami transporto degalams, ir produktų, kurie naudojami kaip pramoniniai gaminiai, santykį turėtų nustatyti naudodamos ES lygmens duomenis.

([4]) 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių, (OL L 393, 2006 12 30, p. 1).

([5]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/energy-consumption-industry-reporting-instructions.pdf.

([6]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/energy-consumption-services-reporting-instructions.pdf.

([7]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/Natural_Gas_Questionnaire_Instructions.pdf ir https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/Oil_Questionnaire_Instructions.pdf.

Taigi, perdirbimo gamykloje naudojamas AINKK iš dalies įtraukiamas ir į peržiūrėtos AIED 25 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytą AINKK vartojimo transporto sektoriuje tikslą, ir į peržiūrėtos AIED 22a straipsnyje nustatytą AINKK vartojimo pramonėje tikslą. Šio indėlio dalis gali būti nustatyta pagal perdirbimo gamyklos produktų naudojimo transporto sektoriuje ir jų naudojimo pramonėje metinį santykį, neviršijant suvartoto vandenilio kiekio, priskirto pramonei perdirbimo gamyklos lygmeniu.

D sekcija (Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas) neįtraukta. Todėl vandenilis, naudojamas kaip kuras centrinėse elektrinėse, arba vandenilis, naudojamas komercinėje garo gamyboje, neįeina į 22a straipsnio taikymo sritį ir neįtraukiamas į AINKK tikslą.

Energetikos statistikos reglamentas ([8]) nuo 2022 m. sausio mėn. taip pat apima vandenilio gamybos ir vartojimo duomenų rinkimą, o nuo 2024 m. sausio mėn. – vandenilio transformavimą į kitą kurą ir atvirkščiai. Vandenilio ir kitų dujų mišiniai dar neįtraukti į Eurostato nurodymus dėl vandenilio duomenų teikimo ([9]).

Apskaičiuojant AINKK naudojimo pramonėje tikslą, svarbu, kad apskaičiuojant pramonėje suvartojamo AINKK kiekį būtų atsižvelgiama į vandenilį, kuris naudojamas pramoniniuose procesuose ir transportuojamas mišinio pavidalu: visų pirma į vandenilį sintezės dujose (vandenilio ir anglies monoksido mišinys), naudojamose kaip žaliava cheminėms medžiagoms gaminti, ir vandenilį mišinyje su azotu (N_2), naudojamame kaip žaliava amoniakui gaminti.

Nacionalinėje statistikoje duomenys apie vandenilį jau renkami savanoriškai, nors reikalavimas teikti duomenis taikomas tik nuo 2024 m. Pagal Eurostato nurodymus dėl vandenilio duomenų teikimo ([10]) šiuo metu galima savanoriškai teikti amoniako suvartojimo duomenis, tačiau savanoriškas duomenų apie metanolį teikimas tuose nurodymuose dar nenumatytas. Amoniakas ir metanolis yra vandenilio dariniai ir valstybės narės jau skatinamos savanoriškai apie juos pranešti.

Komisija kuo greičiau sudarys sąlygas, naudojantis trumpo atsinaujinančiųjų energijos išteklių vertinimo priemone SHARES ([11]), sekti pramoninėms reikmėms suvartojamo vandenilio dalį, kurią sudaro AINKK.

2.2. *Valstybėms narėms skirtas įpareigojimas*

Peržiūrėtos AIED 22a straipsnyje nustatytas AINKK tikslas taikomas valstybėms narėms – tai reiškia, kad valstybėms narėms tenka atsakomybė užtikrinti, kad AINKK indėlis atitiktų tikslą. Tai aišku iš 22a straipsnio teksto ir pagrįsta dviem priežastimis: pirma, šiuo metu AINKK rinkos nėra, nes jo pagaminama nedaug ir jis tebėra gana brangus, palyginti su analogišku iškastiniu kuru. Todėl tam, kad AINKK būtų prieinamas pramonei ir būtų skatinamas šios produktų rinkos formavimasis, reikia reguliavimo paskatų Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis. Priemones, kuriomis būtų pasiektas AINKK naudojimo pramonėje tikslas, valstybės narės turėtų parengti pagal savo nacionalines aplinkybes, atsižvelgdamos į skirtingus vandenilio naudojimo įvairiuose sektoriuose lygius ir į tai, kaip AINKK prieinamumas padėtų tam tikriems pramoniniams vartotojams pereiti prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimu grindžiamų gamybos procesų. Antra, pramonėje suvartojamo vandenilio kiekis ir pramoninių vandenilio vartotojų skaičius įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi. Taigi valstybės narės gali derinti savo politiką prie savo konkrečių aplinkybių ir užtikrinti, kad vykdydamos šį įpareigojimą jos tikrai sudarytų vienodas sąlygas vandenilio vartotojams.

Todėl šis įpareigojimas nėra tiesiogiai taikomas vandenilio vartotojams. Tai neužkerta kelio valstybėms narėms nustatyti privalomas AINKK vartojimo kvotas, kaip vieną iš galimų priemonių tikslui pasiekti. Tokiu atveju svarbu, kad valstybės narės atsižvelgtų į poveikį, kurį privalomos kvotos gali turėti pramoninių vandenilio vartotojų konkurencingumui. Kvotos, kurios nėra pagrįstos tinkamomis reguliavimo priemonėmis ir valstybės pagalbos taisykles atitinkančiais paramos mechanizmais, skirtais AINKK ir iškastinio kuro kainų skirtumui kompensuoti, galėtų lemti anglies dioksido nutekėjimą ir papildomą produktų, pagamintų naudojant vandenilį iš iškastinio kuro, ES vidaus importą ar importą iš už ES ribų. Tai prieštarautų 22a straipsnio tikslui dekarbonizuoti Sąjungos pramonės sektorių. Be to, visos nacionalinės įgyvendinimo priemonės turėtų būti parengtos taip, kad neprieštarautų SESV, ypač jos 28 straipsniui.

([8]) 2022 m. sausio 28 d. Komisijos reglamentas (ES) 2022/132, kuriuo dėl metinės, mėnesinės ir trumpojo laikotarpio mėnesinės energetikos statistikos atnaujinimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos, (OL L 20, 2022 1 31, p. 208) ir 2024 m. sausio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) 2024/264, kuriuo dėl metinės, mėnesinės ir trumpojo laikotarpio mėnesinės energetikos statistikos atnaujinimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos, (OL L, 2024/264, 2024 1 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/264/oj).

([9]) Šiuo atveju mišinį sudaro tik vandenilis kartu su viena ar daugiau kitų cheminių sudedamųjų dalių, tačiau jie nėra chemiškai sujungti.

([10]) Žr. 8 išnašą.

([11]) Šios Eurostato sukurtos priemonės (angl. *Short Assessment of Renewable Energy Sources*, SHARES) paskirtis – suderintai apskaičiuoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį.

2.3. *Skaitiklio apskaičiavimas*

22a straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta, kad „apskaičiuojant skaitiklį, atsižvelgiama į atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, sunaudoto pramonės sektoriuje galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, energinę vertę, išskyrus atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti“.

Taigi, tik atsinaujinančiųjų išteklių vandenilis ir jo dariniai, patenkantys į peržiūrėtoje AIED pateiktą AINKK apibrėžtį ([12]) ir naudojami pramonėje, gali būti įskaičiuojami į skaitiklį, remiantis jų energine verte. AINKK apima atsinaujinančiųjų išteklių vandenilį ir jo darinius, kurie atitinka peržiūrėtos AIED 2 straipsnio 36 punkte pateiktą apibrėžtį ir deleguotuosius aktus dėl AINKK ([13]). Apskaičiuojant skaitiklį, dariniais laikomi produktai, kurie gauti kaip tiesioginiai vandenilio dariniai, t. y. gauti chemiškai sujungus vandenilį su kitomis molekulėmis. Produktai, kurių sudėtyje yra vandenilio, tačiau kurie nėra tiesioginiai vandenilio dariniai (pvz., trąšos), arba produktai, pagaminti naudojant vandenilį kaip reduktorių (pvz., tiesiogiai redukuota geležis ([14])), nebūtų laikomi AINKK.

22a straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas AINKK, „sunaudot[as] pramonės sektoriuje“, todėl AINKK tikslas, nustatytas 22a straipsnyje, yra suvartojimo tikslas. Tai reiškia, kad AINKK įskaičiuojamas į skaitiklį toje valstybėje narėje, kurioje jis suvartojamas galutiniu pavidalu pramonės sektoriuje. Tuo atveju, kai AINKK yra atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio dariniai, atsinaujinančiųjų išteklių vandenilis, naudojamas jiems pagaminti, neturi būti įtrauktas į gaminančios valstybės narės skaitiklį ([15]) (nepriklausomai nuo to, ar tai ta pati valstybė narė, kurioje AINKK yra suvartojamas, ar kita valstybė narė). Todėl tuo atveju, kai tam tikras AINKK (pvz., atsinaujinančiųjų išteklių amoniakas) gaminamas vienoje valstybėje narėje ir vėliau eksportuojamas į kitą valstybę narę, importuojančioji valstybė narė, siekdama savo pramonės tikslo, į skaitiklį įskaičiuotų AINKK, o eksportuojančioji valstybė narė į skaitiklį neįskaičiuotų atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio, naudoto jam pagaminti.

Siekiant atsekti į Sąjungos jungtinę dujų infrastruktūrą įleidžiamą atsinaujinančiųjų išteklių vandenilį, sertifikuotą kaip AINKK, galima taikyti masės balanso sistemą pagal AIED 30 straipsnį, su sąlyga, kad vartotojas fiziškai atskirtų vandenilį nuo dujų mišinio. Tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikų, kuriomis pasižymi vandenilis, priskirti gamtinėms dujoms negalima, jei atsinaujinančiųjų išteklių vandenilis nėra fiziškai atskirtas nuo dujų mišinio. Be to, taikomos tos pačios masės balanso taisyklės. Atitinkami AINKK kiekiai turi būti įtraukti į Sąjungos duomenų bazę pagal AIED 31a straipsnį.

([12]) Peržiūrėtos AIED 2 straipsnio 36 punkte atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras apibrėžtas kaip „skystasis ir dujinis kuras, kurio energinė vertė gaunama iš atsinaujinančiųjų išteklių, kurie nėra biomasė“.

([13]) 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/1184, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 papildoma Sąjungos metodika, kurioje išdėstytos išsamios nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių taisyklės, C/2023/1087, OL L 157, 2023 6 20, p. 11, ir 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/1185, kuriuo nustatant minimalią išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl perdirbtos anglies kuro naudojimo ribą ir pateikiant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro ir perdirbtos anglies kuro naudojimo vertinimo metodiką papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001, C/2023/1086, OL L 157, 2023 6 20, p. 20.

([14]) Pažymėtina, kad gaminant plieną taikant geležies tiesioginės redukcijos procesą atsinaujinančiųjų išteklių vandenilis, naudojamas kaip reduktorius geležiai tiesiogiai redukuoti, būtų laikomas pramonės sektoriuje naudojamu AINKK. Luitinis ketus, gautas tiesiogiai redukuojant geležį naudojant atsinaujinančiųjų išteklių vandenilį, nebūtų laikomas AINKK.

([15]) Nebent, kaip numatyta peržiūrėtos AIED 7 straipsnio 1 dalyje, valstybės narės „konkrečiu bendradarbiavimo susitarimu [susitartų] visą vienoje valstybėje narėje suvartotą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą arba jo dalį įtraukti į tos valstybės narės, kurioje tas kuras pagamintas, bendrojo galutinio atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo procentinę dalį. Siekiant stebėti, ar tas pats atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras nėra apskaitomas ir valstybėje narėje, kurioje jis gaminamas, ir valstybėje narėje, kurioje jis suvartojamas, ir siekiant užregistruoti apskaitomą kiekį, valstybės narės Komisijai praneša apie tokį bendradarbiavimo susitarimą. Į tokį bendradarbiavimo susitarimą įtraukiamas atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro kiekis, kuris įtraukiamas bendrai ir kiekvienai valstybei narei, ir dat[a], nuo kurios bus vykdomas bendradarbiavimo susitarimas.“

AINKK, naudojamas perdirbimo gamyklose, taip pat kaip tarpinis produktas, įprastiniams transporto degalams ([16]) ir biodegalams ([17]) gaminti, įskaitomas ne į pramonės tikslą pagal 22a straipsnį, o į transporto tikslą pagal 25 straipsnį (žr. toliau). Tačiau AINKK, naudojamas perdirbimo gamyklose pramoniniams gaminiams, suvartojamiems pramonės sektoriuje, gaminti, gali būti įskaičiuojamas į pramonės tikslą.

Vandenilis, gautas kaip šalutinis produktas ir atitinkantis AINKK apibrėžtį ([18]), gali būti įskaičiuojamas į skaitiklį.

2.4. *Vardiklio apskaičiavimas*

22a straipsnio 1 dalies penktos pastraipos a punkte nustatyta, kad „apskaičiuojant vardiklį, atsižvelgiama į vandenilio, sunaudoto galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, energinę vertę, išskyrus: i) vandenilį, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti; ii) vandenilį, gaunamą dekarbonizuojant pramonės liekamąsias dujas ir naudojamą konkrečioms dujoms, iš kurių jis pagamintas, pakeisti; iii) vandenilį, kuris pagamintas kaip šalutinis produktas arba gautas iš šalutinių produktų pramonės įrenginiuose“.

Nors čia galutinės energijos ir ne energetikos tikslais naudojamas vandenilis nurodytas neminint sektoriaus, kuriame jis suvartojamas, iš 1 dalies penktos pastraipos aišku, kad vardiklis apima tik pramonės sektoriuje suvartojamą vandenilį: nustatytas tikslas yra „42 % [galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje naudojamo] vandenilio ne vėliau kaip 2030 m.“. Todėl vardiklis apima tik vandenilį, suvartojamą pramonės sektoriuje, apibrėžtame 2 straipsnio 18a punkte, o ne visuose sektoriuose suvartojamą vandenilį.

Be to, vardiklyje neskiriami vandenilio gamyboje naudojamos energijos šaltiniai ir apimamas visais įvairiais būdais pagamintas vandenilis. Tai apima ir vandenilį, kuris tikslingai suvartojamas kaip mišinio dalis, pavyzdžiui, vandenilio dalį sintezės dujose (įprastame chemijos pramonėje naudojamame vandenilio ir anglies monoksido mišinyje) arba vandenilio dalį mišinyje su azotu (N_2) amoniakui gaminti.

22a straipsnio 1 dalies penktos pastraipos a punkte nustatyta, kad į vardiklį neįtraukiami šie trys vandenilio vartojimo pramonėje atvejai:

i) „vandenil[is], kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti“. Tai apima bet kokį vandenilį, kuris suvartojamas per transporto degalų ir biodegalų desulfuravimo ar hidrinimo procesus. Ši nuostata daugiausia bus taikoma vandenilio suvartojimui perdirbimo gamyklose. Perdirbimo gamyklose, kuriose gaminami ir transporto degalai, ir pramoniniai gaminiai, neįtraukiamas tas vandenilis, kuris suvartojamas gaminant įprastinius transporto degalus ir biodegalus;

ii) „vandenil[is], gaunam[as] dekarbonizuojant pramonės liekamąsias dujas ir naudojam[as] konkrečioms dujoms, iš kurių jis pagamintas, pakeisti“. Tai apima bet kokį iš liekamųjų dujų gaminamą vandenilį, kuris vėliau grąžinamas į pramoninį procesą ir pakeičia liekamąsias dujas, iš kurių jis pagamintas. Šią pakategorę taip pat apima platesnė neįtraukimo nuostata, taikoma „vandenil[iui], kuris pagamintas kaip šalutinis produktas arba gautas iš šalutinių produktų pramonės įrenginiuose“ (žr. toliau);

iii) „vandenil[is], kuris pagamintas kaip šalutinis produktas arba gautas iš šalutinių produktų pramonės įrenginiuose“. Ši nuostata taikoma vandeniliui, kuris yra neišvengiamas ir apgalvotai nesiekiamas pagrindinio produkto gamybos padarinys, arba vandeniliui, pagaminamam iš liekamųjų dujų, kurios yra neišvengiamas ir apgalvotai nesiekiamas pagrindinio produkto gamybos padarinys. Šiai kategorijai priskiriamas vandenilis, gaunamas per chloro ir šarmų gamybos elektrolizės būdu ar natrio chlorato gamybos procesus, vandenilis, gaunamas kaip šalutinis iškastinio kuro krekingo produktas gaminant alkanus ar alkenus, vandenilis, gaunamas per dehidrinimo procesą stireno ar etileno gamyboje, arba vandenilis, gaunamas gaminant koksavimo dujas ar susidarantis aukštakrosnėje gaminant geležį ar plieną.

([16]) Įprastiniai transporto degalai apima iškastinį kurą, kaip antai dyzeliną, benziną ir žibalą, kurie suvartojami transporto sektoriuje.
([17]) Pažymėtina, kad pagal peržiūrėtą AIED biodegalai yra iš biomasės gaminami skystieji transporto degalai.
([18]) Pavyzdžiui, vandenilis, kuris yra chloro ir šarmų gamybos elektrolizės būdu proceso, kuriam panaudota atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, šalutinis produktas ir kuris atitinka deleguotuosius aktus dėl AINKK.

Eurostato nurodymai dėl vandenilio statistinių duomenų teikimo apima vandenilio gamybą, nesvarbu, ar ji yra tikslinė, kai gaminamas tik vandenilis, ar vandenilis gaunamas kaip šalutinis produktas.

Be minėtų nuostatų, peržiūrėtos AIED 62 konstatuojamojoje dalyje pripažįstamas ankstyvos iniciatyvos subjektų, kurie priėmė investicinius sprendimus siekdami modifikuoti esamus garinio metano riformingo technologija grindžiamos vandenilio gamybos įrenginius, kad būtų dekarbonizuota vandenilio gamyba, vaidmuo. Pažymėtina, kad šioje konstatuojamojoje dalyje pripažįstami tik tie projektai, kuriems Inovacijų fondo dotacija buvo skirta dar iki peržiūrėtos AIED įsigaliojimo, t. y. iki 2023 m. lapkričio 20 d. Todėl tai nebūtų taikoma naujiems projektams, kuriems skirti dotaciją nuspręsta po šios datos.

Dėl vardiklio aprėpties pažymėtina, kad 22a straipsnio penktoje pastraipoje nurodytas vandenilis, kuris pramonėje naudojamas galutinės energijos ir ne energetikos tikslais. Tai prieštarauja 22b straipsnio nuostatos, kuria nustatomos AINKK naudojimo pramonės sektoriuje tikslo sumažinimo sąlygos (kaip toliau paaiškinta šių gairių 4 skirsnyje), formuluotei. Pagal 22b straipsnį valstybėms narėms leidžiama sumažinti AINKK naudojimo pramonės sektoriuje tikslą, jei jose suvartojamo „vandenilio arba jo darinių“, pagamintų iš iškastinio kuro, dalis yra nedidelė.

Tai, kad 22a straipsnyje minimas tik vandenilis, regis, rodo sąmoningą teisėkūros institucijų norą į vardiklį įtraukti tik vandenilio, o ne jo darinių suvartojimą, taigi rodo intenciją konkrečiai siekti vandenilio dekarbonizavimo ES. Vandenilis, naudojamas dariniams gaminti (nepriklausomai nuo to, ar jie atitinka kriterijus, kad būtų laikomi AINKK, ar ne), būtų įskaičiuojamas į vardiklį toje valstybėje narėje, kurioje pagaminamas darinys. Pavyzdžiui, jei vandenilis naudojamas valstybėje narėje (A valstybėje narėje) amoniakui gaminti ir tas amoniakas vėliau eksportuojamas į kitą valstybę narę (B valstybę narę), amoniakui gaminti naudojamas vandenilis bus įskaičiuotas į vardiklį A valstybėje narėje, o gautas amoniakas nebūtų įskaičiuotas į vardiklį B valstybėje narėje.

Nors pirmiau išdėstytos taisyklės dėl vardiklio yra visoms valstybėms narėms taikomos atliekant vandenilio suvartojimo pramonėje apskaitą siekiant patikrinti, ar laikomasi 22a straipsnyje nustatyto tikslo, valstybės narės savo nuožiūra gali nustatyti griežtesnį tikslą, pagal kurį darinių suvartojimas būtų įtrauktas į vardiklį, taigi būtų padidintas vardiklis ir atitinkamai būtų padidintas AINKK tikslas. Tačiau šiuo atveju valstybės narės turėtų teikti Eurostatui duomenis, suderintus su pirmesnėse pastraipose paaiškintomis vardiklio apskaičiavimo taisyklėmis.

3. **AINKK tikslo santykis su 3 straipsnyje nustatytu bendruoju ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslu**

Peržiūrėtos AIED 2 straipsnio 4 punkte bendrasis galutinis energijos suvartojimas apibrėžtas kaip „energijos tikslais pramonei, transportui, namų ūkiams, paslaugų sektoriui (įskaitant viešąsias paslaugas), žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei patiekti energijos produktai, elektros energijos ir šilumos, kurias elektros energijos ir šilumos gamybos reikmėms sunaudoja energetikos sektorius, suvartojimas ir elektros energijos bei šilumos nuostoliai paskirstymo ir perdavimo proceso metu“. Peržiūrėtos AIED 3 straipsnyje nustatytas bendrasis atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo tikslas yra Sąjungos bendrojo galutinio energijos suvartojimo dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Tai reiškia, kad į tikslą gali būti įtraukiami tie atsinaujinančiųjų išteklių energijos produktai (įskaitant AINKK), kurie naudojami energijos tikslais, tačiau negali būti įtraukiami tie atsinaujinančiųjų išteklių energijos produktai, kurie naudojami ne energetikos tikslais.

AINKK, naudojamas ne energetikos tikslais, įtraukiamas į orientacinį tikslą didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą pramonės sektoriuje, nustatytą 22a straipsnio 1 dalyje, kurioje nurodyta „energijos išteklių, sunaudojamų galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, procentin[ė] dal[is], kurią sudaro atsinaujinantieji ištekliai“, taigi šis AINKK įtraukiamas į tame pačiame straipsnyje nustatytą AINKK tikslą. Tačiau, remiantis peržiūrėtos AIED 3 straipsniu, jis neįtraukiamas siekiant bendrojo ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos 2030 m. tikslo, kad jos dalis būtų bent 42,5 %.

Be to, atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, naudojama AINKK gaminti, nebus įskaitoma į bendrąjį ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą (kaip nurodyta AIED 7 straipsnio 2 dalyje). AINKK, naudojamas energijos tikslais, yra įskaitomas į bendrąjį atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą ir įskaitomas tame sektoriuje, kuriame jis suvartojamas. Atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija, pagaminta iš AINKK, taip pat bus įskaitoma į bendrąjį atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą.

4. **22b straipsnis**

22b straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta, kad *„[v]alstybė narė gali 2030 m. 20 % sumažinti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo 22a straipsnio 1 dalies penktoje pastraipoje nurodytais galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, įnašą, jeigu*:

a) *ta valstybė narė sėkmingai siekia užtikrinti savo nacionalinį įnašą siekiant 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyto Sąjungos privalomo bendro tikslo, kuris yra bent lygiavertis numatomam nacionaliniam įnašui pagal Reglamento (ES) 2018/1999 II priede nurodytą formulę, ir*

b) *toje valstybėje narėje suvartojamo vandenilio arba jo darinių, pagamintų iš iškastinio kuro, procentinė dalis 2030 m. yra ne didesnė kaip 23 %, o 2035 m. – ne didesnė kaip 20 %“*.

Peržiūrėtos AIED 22a straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės nuo 2030 m. pasiektų AINKK suvartojimo pramonėje dalį, kuri sudarytų 42 % viso pramonės sektoriuje suvartojamo vandenilio. Iki 2035 m. ši procentinė dalis padidės iki 60 %. 22b straipsnyje numatytas lankstumas siekiant tokio tikslo: valstybėms narėms leista jį sumažinti 20 % dviem momentais, t. y. 2030 m. ir 2035 m., su sąlyga, kad jos sėkmingai siektų užtikrinti savo nacionalinį įnašą siekiant privalomo bendrojo Sąjungos tikslo ir kad 2030 m. jų vandenilio ir jo darinių, pagamintų iš iškastinio kuro, dalis nebūtų didesnė nei 23 %, o 2035 m. – nei 20 %. Jei bus įvykdytos visos šios sąlygos, 22a straipsnyje nustatytą AINKK tikslą bus galima 2030 m. sumažinti iki 33,6 %, o 2035 m. – iki 48 %.

Skaitiklis apskaičiuojant vandenilio ir jo darinių, pagamintų iš iškastinio kuro ir suvartojamų pramonės sektoriuje, dalį apima visus vandenilio gamybos procesus, kuriems naudojami iškastiniai ištekliai, įskaitant tuos, per kuriuos CO_2surenkamas ir naudojamas arba saugomas. Vardiklis apskaičiuojamas remiantis viso vandenilio ir jo darinių suvartojimu valstybės narės pramonės sektoriuje, t. y. įtraukiant AINKK, vandenilį iš iškastinio kuro ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilį bei jo darinius. Atsižvelgiant į tai, kad vandenilio natūraliai yra daugelio pramonėje naudojamų medžiagų, kaip antai metano (CH_4) ar net vandens (H_2O), sudėtyje, vandenilio darinius būtina skirti nuo visų kitų medžiagų, kurių sudėtyje yra vandenilio. Vardiklyje aktualiais vandenilio dariniais laikomi tik tie produktai, kurie gaminami naudojant vandenilį kaip žaliavą. Neturėtų būti įtraukiami produktai, kuriuose natūraliu pavidalu yra vandenilio, ar produktai, pagaminti iš produktų, kuriuose gamtoje aptinkamu pavidalu yra vandenilio.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, metanas, kuriame natūraliu pavidalu yra vandenilio, nebūtų įtraukiamas, o sintetinis metanas (e. metanas) būtų įtraukiamas į vardiklį. Tačiau vardiklis apima tik tuos produktus, kurie gauti kaip tiesioginiai vandenilio dariniai, t. y. gauti sujungus vandenilį su kitomis molekulėmis. Produktai, kurių sudėtyje yra vandenilio, tačiau kurie nėra tiesioginiai vandenilio dariniai (pvz., trąšos), arba produktai, pagaminti naudojant vandenilį kaip reduktorių (pvz., tiesiogiai redukuota geležis), nebūtų įtraukti į vardiklį.

22b straipsnyje nėra aiškiai nurodyta, kad šalutinis vandenilio produktas nėra įtraukiamas apskaičiuojant 22b straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą vandenilio ir jo darinių dalį. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad 22b straipsnis nėra atskira nuostata, o yra pagrįstas 22a straipsniu ir juo suteikiama lankstumo siekiant AINKK naudojimo pramonės sektoriuje tikslo, ir siekiant užtikrinti nuoseklumą su 22a straipsniu, kuriame šalutinis vandenilio produktas neįtraukiamas į apskaitą skaičiuojant vandenilio suvartojimą, būtų galima aiškinti, kad tos pačios neįtraukimo nuostatos vandeniliui, gautam kaip šalutinis produktas, taikomos apskaičiuojant ir skaitiklį, ir vardiklį pagal 22b straipsnio 1 dalies b punktą.

Jei valstybė narė nuspręstų pasinaudoti 22b straipsnyje numatytu lankstumu, ji turi apie tai pranešti Komisijai tuo pat metu, kai teikia savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus. Tame pranešime pateikiama informacija apie atnaujintą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro dalį ir visi atitinkami duomenys, kuriais įrodoma, kad yra įvykdytos abi 22b straipsnyje nustatytos sąlygos.

5. **25 straipsnyje nustatytas AINKK tikslas**

25 straipsnyje nustatytas specialus privalomas dalinis AINKK tikslas – 1 % transporto sektoriuje suvartojamos energijos kiekio, kuris apskaičiuojamas pagal 27 straipsnyje nustatytas taisykles. Be to, AINKK įskaitomas į bendrą dalinį AINKK ir pažangiųjų biodegalų tikslą, taip pat į bendrąjį transporto tikslą. Į tikslus AINKK gali būti įskaičiuojamas tik jei juo pasiekiamas išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas bent 70 %.

Galimi du pagrindiniai būdai užtikrinti atitiktį:

i) AINKK įskaitomas į tikslus, jei jis tiekiamas bet kurios rūšies transportui, įskaitant tarptautinius jūrinius bunkerius, valstybės narės teritorijoje;

ii) AINKK įskaitomas į tikslus, jei jis naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant įprastinius transporto degalus ir biodegalus, su sąlyga, kad išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas, pasiekiamas naudojant AINKK, nebūtų įtraukiamas apskaičiuojant išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimą naudojant biodegalus. AINKK naudojimas kaip tarpinio produkto apima atvejus, kai atsinaujinančiųjų išteklių vandenilis naudojamas perdirbimo gamyklose, pavyzdžiui, priemaišoms pašalinti atliekant hidrovalymą, taip pat kai vandenilis naudojamas gaminant hidrinimu valytą augalinį aliejų ir metanolį, kuris naudojamas biodyzelino gamyboje.

AINKK, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant įprastinius transporto degalus ir biodegalus, yra įskaičiuojamas į tikslą toje šalyje, kurioje jis naudojamas, ir nėra įtraukiamas į objekto, kuriame gaminami įprastiniai transporto degalai ar biodegalai, produkciją. Jei AINKK, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant biodegalus, yra įskaičiuojamas į tikslus, jis turi būti traktuojamas kaip iškastinė žaliava apskaičiuojant išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimą, pasiekiamą naudojant biodegalus.

Nors Direktyvoje aiškiai nurodyta, kad AINKK, naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant įprastinius transporto degalus, yra įskaitomas į tikslus, joje nenurodyta, kaip skatinama naudoti AINKK siekiant transporto tikslo. Vienas perspektyvus būdas yra įtraukti ekonominės veiklos vykdytojus, kurie naudoja AINKK kaip tarpinius produktus įprastinių transporto degalų ir biodegalų gamyboje, į 25 straipsnyje nurodytą tiekimo įpareigojimą, panašiai kaip veiklos vykdytojus, tiekiančius atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją elektrinėms transporto priemonėms pagal 25 straipsnio 4 dalyje numatytą kreditų mechanizmą.

PRIEDAS

22a straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimas pramonės sektoriuje

1. Valstybės narės stengiasi kasmet padidinti energijos išteklių, sunaudojamų galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, procentinę dalį, kurią sudaro atsinaujinantieji ištekliai, preliminariai bent 1,6 procentinio punkto, skaičiuojant metinį vidurkį laikotarpiams nuo 2021 iki 2025 m. ir nuo 2026 iki 2030 m.

Valstybės narės į pirmoje pastraipoje nurodytus vidutinius metinius padidėjimus gali įskaičiuoti atliekinę šilumą ir vėsumą, neviršydamos 0,4 procentinio punkto ribos, jeigu atliekinė šiluma ir vėsuma tiekiama iš efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, išskyrus tinklus, kuriais šiluma tiekiama tik vienam pastatui, arba atvejus, kai visa šiluminė energija suvartojama tik vietoje ir kai šiluminė energija nėra parduodama. Jei jos nusprendžia tai padaryti, pirmoje pastraipoje nurodyta vidutinio metinio padidėjimo norma didinama puse įskaičiuotų atliekinės šilumos ir vėsumos procentinių punktų.

Kad būtų užtikrintas toks preliminarus padidėjimas, valstybės narės planuojamas ir patvirtintas politiką ir priemones įtraukia į savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, pateiktus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, bei į integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas, pateiktas pagal to reglamento 17 straipsnį.

Kai elektrifikacija laikoma ekonomiškai efektyvia galimybe, ta politika ir priemonėmis skatinama atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais grindžiama pramoninių procesų elektrifikacija. Ta politika ir priemonėmis skatinama sukurti palankias rinkos sąlygas, kad būtų galima pasinaudoti ekonomiškai perspektyviomis ir techniškai įgyvendinamomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos alternatyvomis, kuriomis būtų pakeistas pramoninei šilumai naudojamas iškastinis kuras, siekiant sumažinti šilumai, kai temperatūra yra žemesnė nei 200 °C, naudojamo iškastinio kuro kiekį. Tvirtindamos tą politiką ir priemones, valstybės narės atsižvelgia į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, veiksmingumą ir tarptautinį konkurencingumą ir poreikį pašalinti reguliavimo, administracines ir ekonomines kliūtis.

Valstybės narės užtikrina, kad atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, įnašas pramonės sektoriuje sudarytų bent 42 % vandenilio ne vėliau kaip 2030 m. ir 60 % ne vėliau kaip 2035 m. Tam procentiniam dydžiui apskaičiuoti taikomos šios taisyklės:

a) apskaičiuojant vardiklį, atsižvelgiama į vandenilio, sunaudoto galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, energinę vertę, išskyrus:

   i) vandenilį, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti;

   ii) vandenilį, gaunamą dekarbonizuojant pramonės liekamąsias dujas ir naudojamą konkrečioms dujoms, iš kurių jis pagamintas, pakeisti;

   iii) vandenilį, kuris pagamintas kaip šalutinis produktas arba gautas iš šalutinių produktų pramonės įrenginiuose;

b) apskaičiuojant skaitiklį, atsižvelgiama į atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, sunaudoto pramonės sektoriuje galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, energinę vertę, išskyrus atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, kuris naudojamas kaip tarpinis produktas įprastiniams transporto degalams ir biodegalams gaminti;

c) skaitiklis ir vardiklis apskaičiuojami naudojant III priede nustatytas kuro energines vertes.

Šios dalies penktos pastraipos c punkto tikslais, siekiant nustatyti į III priedą neįtraukto kuro energinę vertę, valstybės narės naudojasi atitinkamais Europos standartais, pagal kuriuos nustatomas įvairių rūšių kuro šilumingumas arba, jei tuo tikslu nėra priimto Europos standarto, naudojamasi atitinkamais ISO standartais.

2. Valstybės narės skatina savanoriškas pramonės gaminių, kurie, kaip teigiama, pagaminti naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurą, ženklinimo sistemas. Taikant tokias savanoriškas ženklinimo sistemas, nurodomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudoto žaliavų įsigijimo, parengiamojo apdorojimo, gamybos ir skirstymo etapais, procentinis dydis, apskaičiuotas remiantis arba Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279 (*), arba ISO 14067:2018 nustatyta metodika.

3. Valstybės narės savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, ir savo integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal to reglamento 17 straipsnį, nurodo atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro kiekį, kurį jos tikisi importuoti ir eksportuoti. Remdamasi tomis ataskaitomis, Komisija parengia Sąjungos strategiją dėl importuojamo ir vidaus vandenilio, siekdama skatinti Europos vandenilio rinką ir vidaus vandenilio gamybą Sąjungoje, remdama šios direktyvos įgyvendinimą ir joje nustatytų tikslų įgyvendinimą, kartu tinkamai atsižvelgdama į tiekimo saugumą ir Sąjungos strateginį savarankiškumą energetikos srityje bei vienodas sąlygas pasaulinėje vandenilio rinkoje. Valstybės narės savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose, pateiktuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius, ir savo integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose, pateiktose pagal to reglamento 17 straipsnį, nurodo, kaip jos ketina prisidėti prie tos strategijos įgyvendinimo.

22b straipsnis

Atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimo pramonės sektoriuje tikslo mažinimo sąlygos

1. Valstybė narė gali 2030 m. 20 % sumažinti atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro, naudojamo 22a straipsnio 1 dalies penktoje pastraipoje nurodytais galutinės energijos ir ne energetikos tikslais, įnašą, jeigu:

a) ta valstybė narė sėkmingai siekia užtikrinti savo nacionalinį įnašą siekiant 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyto Sąjungos privalomo bendro tikslo, kuris yra bent lygiavertis numatomam nacionaliniam įnašui pagal Reglamento (ES) 2018/1999 II priede nurodytą formulę, ir

b) toje valstybėje narėje suvartojamo vandenilio arba jo darinių, pagamintų iš iškastinio kuro, procentinė dalis 2030 m. yra ne didesnė kaip 23 %, o 2035 m. – ne didesnė kaip 20 %.

Jei kuri nors iš tų sąlygų neįvykdoma, pirmoje pastraipoje nurodytas sumažinimas nustoja būti taikomas.

2. Kai valstybė narė taiko 1 dalyje nurodytą sumažinimą, ji apie tai praneša Komisijai, kartu pateikdama savo integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 ir 14 straipsnius ir savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas pagal to reglamento 17 straipsnį. Pranešime pateikiama informacija apie atnaujintą atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinę dalį ir visi atitinkami duomenys, kuriais įrodoma, kad tenkinamos šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytos sąlygos.

Komisija stebi padėtį valstybėse narėse, kurios naudojasi sumažinimu, siekdama patikrinti, ar nuolat laikomasi 1 dalies a ir b punktuose nustatytų sąlygų.

(*) 2021 m. gruodžio 15 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/2279 dėl aplinkosauginio pėdsako metodų naudojimo produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginiam veiksmingumui matuoti ir apie jį informuoti.